

**Tampereen kaupungin lausunto esitykseen opiskelija-asuntojen korkotuen muutoksista
(VN10920/2025)**

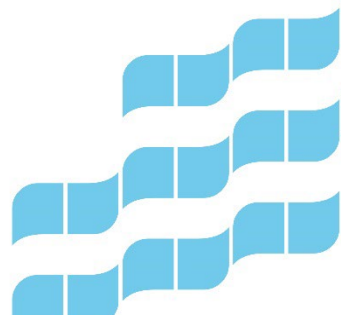
Tässä voitte halutessanne esitellä itsenne/organisaationne

Tampereen kaupunki kiittää mahdollisuudesta lausua viitekohdan mukaisesta asiasta.

Haluamme kiinnittää huomiota erityisesti kolmeen kokonaisuuteen:

- Tampereen kaupunki näkee opiskelijoiden asumisen ja asumisolojen tukemisen tärkeänä ja pitää kannatettavana esitystä opiskelija-asuntojen korkotukilainan määrän nostamista enimmillään 100 prosenttiin kohteen hyväksytyistä kustannuksista.
- Korkotukilainalla ei ole yhtä merkittävää asumiskustannuksia alentavaa vaikutusta kuin investointiavustuksella, vaikka lainoitus olisikin 100 prosenttia, joten sataprosenttinen korkotukilainoitus opiskelijoiden asumisen hankkeisiin ei korvaa erityisryhmien investointiavustusta.
- Ensisijainen toiveemme on, että sekä erityisryhmien investointiavustuksen että myös korkotukilainalainojen myöntämisvaltuuksien suuruus mahdollistaa asuntohankkeiden rahoituksen tukemisen jättämättä mitään asukas- tai erityisryhmää tuen ulkopuolelle.

Tampereen kaupunki perustelee lausuntoaan tarkemmin seuraavasti ja on koonnut huomionsa nykytila ja tarpeet sekä tavoitteet ja ehdotettavat keinot ja vaikutukset pääotsakkeiden alle, eikä Tampereen kaupunki erikseen lausu pykäläluonnoksista tai niiden muutoksista.

Tampereen tavoitteena on olla Suomen opiskelijaystävällisin kaupunki. Kaupungissa on kolme korkeakoulua ja useita ammattioppilaitoksia ja lukioita. Sekä toisen asteen oppilaitoksiin että korkeakouluihin tullaan opiskelemaan laajasti Suomen sisältä ja ulkomailta.

Kaupungissamme toimii kaksi aktiivista opiskelija-asuntoja hallinnoivaa ja rakennuttavaa toimijaa, Tampereen Opiskelija-asuntosäätiö TOAS sekä Pirkan Opiskelija-asunnot Oy POAS. Jälkimmäinen on osa kaupunkikonsernia ja vuokraa asuntoja opiskelijoiden lisäksi myös nuorille työssäkäyville aikuisille.

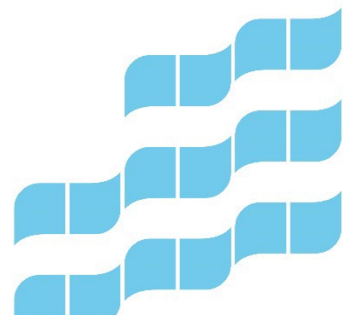
Mikä on käsityksenne opiskelija-asuntojen valtiontuen nykytilasta ja tarpeista yleisesti ja erityisesti omalla alueellanne?

Tampereelle on rakennettu opiskelija-asuntoja 1960-luvulta lähtien, ja vanhimmat niistä on jo peruskorjattu, osa valtion tuella. Tällä hetkellä valmistuvista ja rakennettavista asunnoista merkittävään osaan on saatu valtion tukea, korkotukilainaa ja erityisryhmien investointiavustusta. Samaan aikaan opiskelijoille rakennetaan uusia asuntoja myös vapaarahoitteisesti.

Opiskelijoiden asumisen tukeminen on tärkeää, vakaat asumisolot koko opiskeluajan valmistumiseen saakka tukevat opiskelussa onnistumista. Pienituloisten opiskelijoiden opiskelun ohessa työskentely saattaa pidentää opiskeluaikoja.

Opiskelupaikkojen ja opiskelijoiden määrä ja myös opiskelija-asuntojen tarve on jatkuvassa kasvussa. Kaupungissamme on jatkuvaa ja pitkäaikaista tarvetta kohtuuhintaisille asunnoille kaikille asukasryhmille, myös opiskelijoille.

Tampereen kaupunki toteutti opiskelijoille kyselyn asumisesta syksyllä 2025. Kyselyyn vastasi yli 800 Tampereen yliopiston ja Tampereen ammattikorkeakoulun opiskelijaa. Vastaajista noin 41 prosenttia asui opiskelija-asunnoissa ja 47 prosenttia muissa vuokra-asunnoissa. Kyselyyn

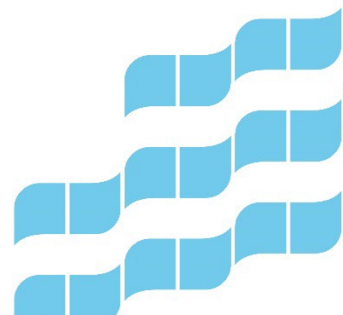

vastanneista 60 prosenttia oli sitä mieltä, että Tampereella ei ole tarjolla riittävästi heidän tarpeisiinsa ja budjettiinsa sopivia asuntoja. Vain 22 prosenttia vastanneista oli sitä mieltä, että Tampereella on tarjolla riittävästi heidän tarpeisiinsa ja budjettiinsa sopivia asuntoja. Omasta taloudellisesta tilanteesta kysyttäessä 24 prosenttia vastaajista pelkäsi ja 7 prosenttia oli varma, etteivät rahat tule riittämään asumiseen ja arjen menoihin tulevana lukuvuonna.

Mitä haluatte lausua yleisesti esitysluonnoksen tavoitteista ja ehdotettavasta keinosta?

Tampereen kaupunki näkee opiskelijoiden asumisen ja asumisolojen tukemisen tärkeänä ja pitää kannatettavana esitystä opiskelijoiden asuntojen rakentamiseen, hankkimiseen ja perusparantamiseen myönnettävän korkotukilainan määrän nostamista enimmillään 100 prosenttiin kohteen hyväksytyistä kustannuksista. Erityisryhmien investointiavustuksiin käytettävissä olevan määrärahavaltuuden supistamisen myötä opiskelija-asumisen hankkeisiin ei olla voitu myöntää investointiavustusta, mikä todennäköisesti on vaikuttanut käynnistyyiin opiskelija-asuntohankkeisiin. Kun opiskelija-asuntohankkeisiin oli mahdollista hakea ja saada erityisryhmien investointiavustusta, koostui opiskelija-asumisen hankkeiden rahoitus 85 prosentista korkotukilainaa ja 15 prosentista investointiavustusta eikä toimijalla ollut tarvetta hankkia tai sitoa hankkeeseen omaa pääomaa. Nykytilassa korkotukilainoitus hankkeelle voi olla enimmillään 95 prosenttia, mutta osalla toimijoita on esityksen mukaan vaikeuksia rahoittaa omarahoituksen 5 prosentin osuutta.

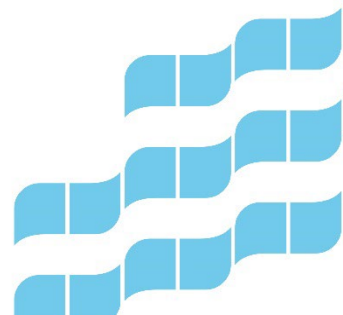
Tampereen kaupunki näkee myönteisenä sen, että opiskelija-asumisen hankkeisiin aiemmin käytettävissä olleen erityisryhmien investointiavustuksen poisjäämisen mukanaan tuomat haasteet on tunnistettu ja korvaavia tukimuotoja selvitetty. Erityisryhmien investointiavustus on alentanut asukkaiden maksettavaksi tulevaa kuukausivuokraa. Korkotukilainalla, jolla erityisryhmien investointiavustus korvattaisiin, ei ole yhtä merkittävää asumiskustannuksia alentavaa vaikutusta kuin investointiavustuksella, vaikka lainoitus olisikin 100 prosenttia.

Mitä haluatte lausua esitysluonnoksen vaikutusarvioinnista taikka täydentää tai korjata siinä?

Tampereen kaupunki pitää tärkeänä, että asumisen ja erityisesti kohtuuhintaisen asumisen tukeminen valtion varoista jatkuu ja mitään asukasryhmää ei rajata tuen ulkopuolelle. Valtion talousarvioon vahvistettavaa korkotukilainojen ja erityisryhmien investointiavustusten hyväksymisvaltuutta on pienennetty ja ollaan pienentämässä myös tulevana vuosina. Ensisijainen toiveemme on, että sekä erityisryhmien investointiavustuksen että myös korkotukilainalainojen myöntämisvaltuuksien suuruus mahdollistaa asuntohankkeiden rahoituksen tukemisen jättämättä mitään asukas- tai erityisryhmää tuen ulkopuolelle. Esitys sataprosenttisen korkotukilainoituksen hyväksymisestä opiskelijoiden asumisen hankkeisiin ei korvaa erityisryhmien investointiavustuksen saamista hankkeisiin. Esitys tukee tavoitetta opiskelija-asuntoja tarjoavien toimijoiden mahdollisuuteen käynnistää asuntojen uudistuotantoa, ja poistaa opiskelija-asuntoja hallinnoivilta tarpeen hankkia omaa pääomaa, mutta ei tuota opiskelijalle yhtä edullista omakustannusvuokraa kuin investointiavustus, koska hankkeiden rahoituskustannukset ovat korkeammat kuin avustusta saaneissa hankkeissa. Esitetty kokonaisratkaisu, erityisryhmien investointiavustusten poistaminen, nostaa valtion tukemien opiskelija-asuntojen vuokria merkittävästi. Vuokrien tasauksen käyttömahdollisuuden laajentaminen opiskelija-asuntotoimijoiden osalla kaikkien yhtiön korkotukilainoitettujen kohteiden vuokrien laskennassa ja luopuminen rajauksesta, että investointiavustusta saaneiden ja sitä ilman rahoitettujen kohteiden vuokria ei saa tasata keskenään, saattaa alentaa hieman uusien kohteiden kuukausivuokria mutta nostaa vanhojen kohteiden vuokria. Opiskelijoiden asumisen tukeminen on vähentynyt voimakkaasti tämän hallituskauden aikana, kun opiskelijoille aiemmin maksettu yleinen asumistuki on korvattu opintotuen asumislisällä, joka jää merkittävästi alle asumistuen euromäärän.

Tampereen kaupunki haluaa kiinnittää huomiota myös nyt lausuttavana olevan esityksen sekä opiskelijoiden taloudelliseen tukeen tehtyjen muutosten yhteisvaikutuksiin. Elannon kustannuksista yleensä suurimman menoerän muodostavat asumisen kustannukset.

Opintolainan merkitys asumismenojen maksamiselle on entisestään korostunut, kun opiskelijat palautettiin takaisin asumislisän piiriin, mikä käytännössä on alentanut opiskelijoiden asumiseensa saamaa tukea. Pohjoismainen näyttö osoittaa, että esimerkiksi opintotukijärjestelmän lainapainotteisuus erityisesti heikommassa sosioekonomisesta taustasta olevien henkilöiden keskuudessa vähentää todennäköisyyttä hakeutua jatko-opintoihin (ks. esim. Dea (2015) Background paper: student financial aid and student behavior in the Nordic countries. Notat 50 – 2.12.2015). Ottaen huomioon suomalaisen opintotukijärjestelmän lainapainotteisuuden vahvistumisen, opintolainan korkojen nousun sekä asumisen tukeen tehdyt heikennykset, pitää Tampereen kaupunki keskeisenä, että opiskelijoiden taloudelliseen tukijärjestelmään tehdyt suorat ja välilliset vaikutukset arvioidaan kokonaisuutena sisältäen nyt lausuttavana olevan esityksen vaikutukset opiskelijoiden taloudelliseen asemaan sekä yhdenvertaisiin mahdollisuuksiin hakeutua korkeakouluopintoihin.

Pykäläluonnokset

Kommenttinne 4 §:n muutosluonnoksesta

Kommenttinne 19 a §:n luonnoksesta

Kommenttinne 37 §:n muutosluonnoksesta

Kommenttinne voimaantulosta ja siirtymäsäännöksen luonnoksesta

Muuta

Tähän voitte kirjoittaa muut kommenttinne asiasta

